

CER

CENTRUM FÖR FORSKNING OM
EKONOMISKA RELATIONER

UTREDNING 2012

BANK, FÖRSÄKRING, PENSION,

FASTIGHET OCH REVISION:

LÄGESBESKRIVNING 2010

En investering för framtiden

EUROPEISKA
UNIONEN
Europeiska
regionala
utvecklingsfonden

Länsstyrelsen
Västernorrland

Mittuniversitetet
MID SWEDEN UNIVERSITY

Bank, försäkring, pension, fastighet och revision: lägesbeskrivning 2010

Marzena Nordin

CERs verksamhet och samarbetspartners

Centrum för forskning om ekonomiska relationer (CER) bedriver branschnära forskning om företags och individers ekonomiska relationer, främst inom branscherna bank, försäkring, pension, fastighet och revision. CER ska vara ett ledande kompetenscentrum inom de fem branscherna och därigenom bidra till tillväxt och utveckling i södra Västernorrland. För att få till stånd ett aktivt kunskapsutbyte bedrivs en viktig del av verksamheten i ett branschnätverk med representanter från företag och organisationer inom de nämnda branscherna. I CER-nätverkets olika arbetsgrupper utbyter praktiker, forskare och studenter erfarenheter för att gemensamt initiera och genomföra forsknings- och andra samverkansprojekt.

CER har elva samarbetspartners (exklusive Mittuniversitetet) och nio övriga medfinansierare. Samarbetspartners är Diös, Handelsbanken, HSB Mitt, If, Länsförsäkringar Västernorrland, Länsstyrelsen i Västernorrlands län, Nordea, Norrporten, Skandia, Sundsvalls kommun och Swedbank. Övriga medfinansierare är Deloitte, Dina Försäkringar Mellannorrland, Ernst & Young, Folksam, Grant Thornton, Härnösands kommun, KPMG, PwC och SPV.

Syftet med rapporten

Syftet med denna lägesbeskrivning för 2010 är att presentera en bild av sysselsättningsläget inom bank, försäkring, pension, fastighet och revision i Sundsvall samt att jämföra Sundsvall med ett urval av Sveriges övriga städer. Den presenterade bilden jämförs i vissa fall även med siffror som presenterades i en motsvarande lägesbeskrivning 2003.

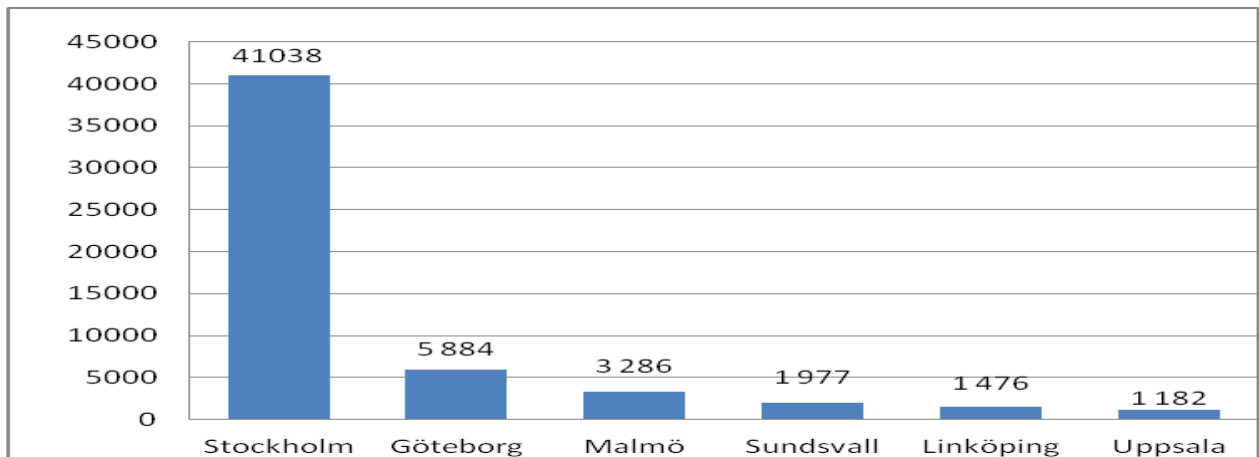
Sedan 2005 har antalet sysselsatta stigit med cirka 300 000 personer i riket. Generellt har sysselsättningen haft en svagt ökande tendens sedan mitten på 2009, vilket innebär att den kraftiga nedgången som inträffade under finanskrisen har hämtats in.

Kartläggning av antal anställda och sysselsättningskvoter

Antal anställda inom bank, försäkring och pension

Räknat i antal anställda är Sundsvall den fjärde största bank, försäkrings- och pensionsstaden i Sverige (med 1977 anställda). Figur 1 visar också att Sundsvall är den i detta avseende största staden utanför de tre storstäderna. I bilaga 1 finns jämförelsetal med flera andra svenska städer för år 2010.

Figur 1: Antal anställda inom bank, försäkring och pension 2010

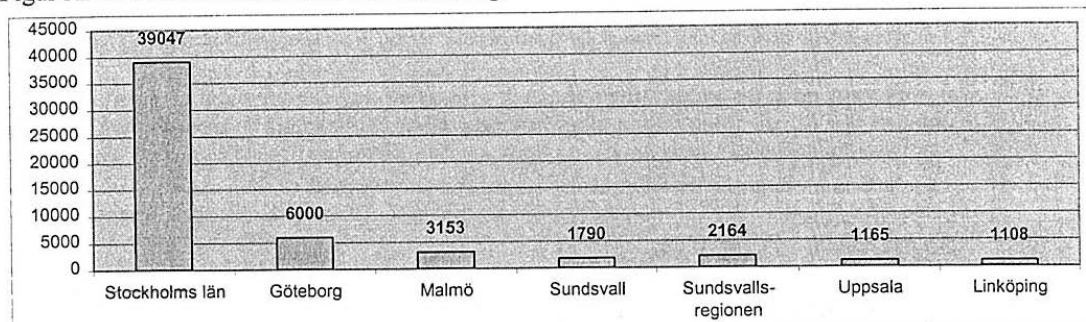
Källa: SCB Företagsregister.

Koncentrationen finns i Stockholm, där över 41 000 personer är anställda inom bank, försäkring och pension (vilket är nästan hälften av rikets alla anställda inom dessa branscher). I Sundsvall finns drygt två procent av rikets anställda inom dessa branscher.

Figur 2 visar hur det såg ut 2003, men den sammanställningen är begränsad till branscherna bank och försäkring. Även då var Sundsvall den fjärde största bank- och försäkringsstaden i Sverige räknat i antal anställda.

Figur 2: Antal anställda inom bank och försäkring 2003

Figur Antal anställda inom bank och försäkring.

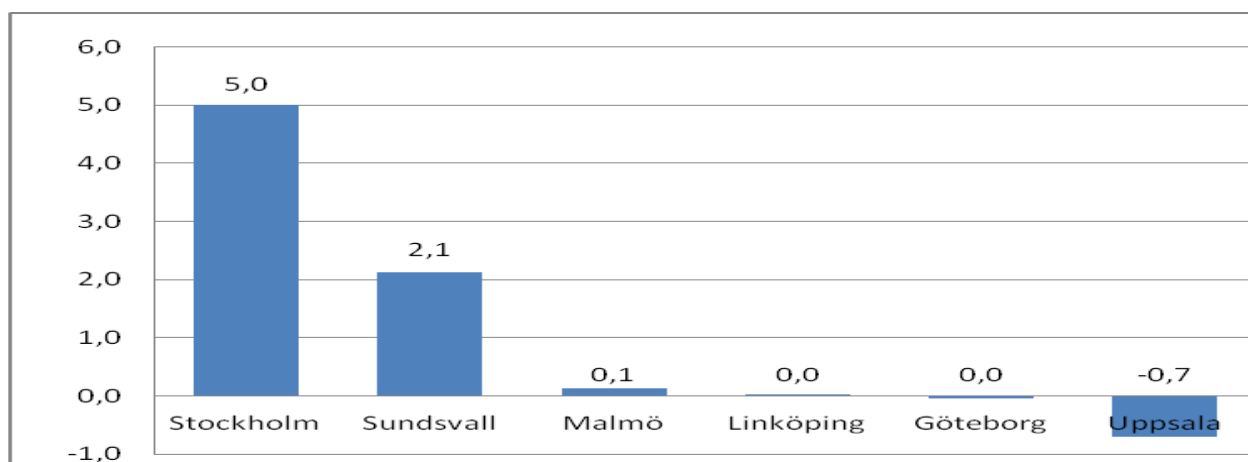
Källa: SCB Företagsregister. Anm: Stockholms stad utgör drygt 80 procent av de anställda i Stockholms län. I Sundsvallsregionen ingår Sundsvall, Timrå, Härnösand, Ånge, Nordanstig och Hudiksvall.

Sysselsättningskvot för bank, försäkring och pension

Förhållandet mellan en stads och rikets sysselsättningsandel kan uttryckas som sysselsättningskvot. Stadens sysselsättningsandel är lika med alla anställda i en viss bransch i en stad dividerat med alla anställda i den staden. Rikets sysselsättningsandel är lika med alla anställda i en viss bransch i Sverige dividerat med alla anställda i Sverige. Sysselsättningskvoten räknas sedan ut genom att stadens sysselsättningsandel subtraheras med rikets sysselsättningsandel. De städer som har en positiv sysselsättningskvot är således mer framgångsrika än en genomsnittsstad och vice versa.

Av alla anställda i Sundsvall finns 4,1 procent inom branscherna bank, försäkring och pension. I Sverige är motsvarande siffra två procent. Figur 3 visar att i Sundsvall ligger sysselsättningskvoten på 2,1 för dessa branscher. Även i detta avseende är Stockholm i särklass (med en kvot på 5). Som framgår av bilaga 2 intar Sundsvall en bronsplats. På silverplats återfinns Kramfors, mycket tack vare Folksam etablering.

Figur 3: Sysselsättningskvot för bank, försäkring och pension 2010

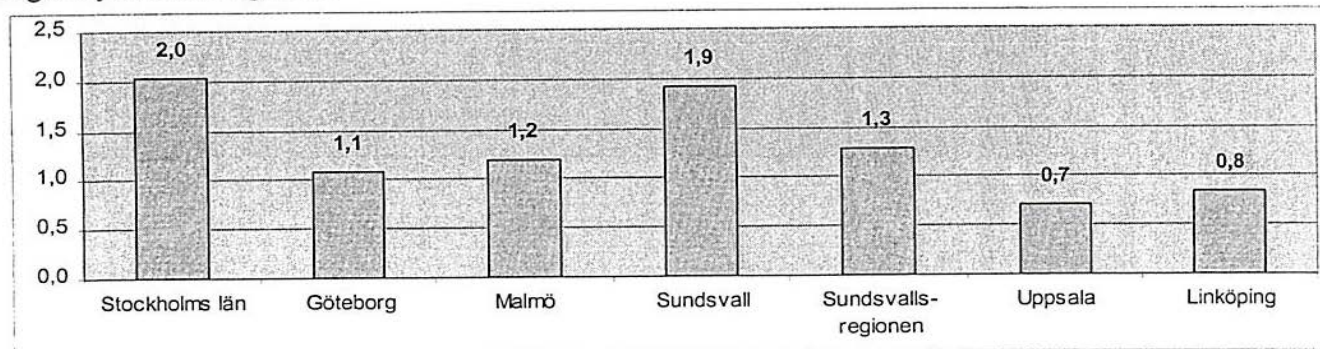

Källa: SCB Företagsregister

När det gäller jämförelsen med 2003 så har sysselsättningskvoten ökat något i Sundsvall (men även i detta fall saknas pensionsbranschen i den kartläggning som gjordes 2003). Sysselsättningskvoten för Stockholms har ökat markant, medan den har sjunkit för övriga städer som finns redovisade i figur 4.

Figur 4: Sysselsättningskvot för bank och försäkring 2003

Figur Sysselsättningskvot

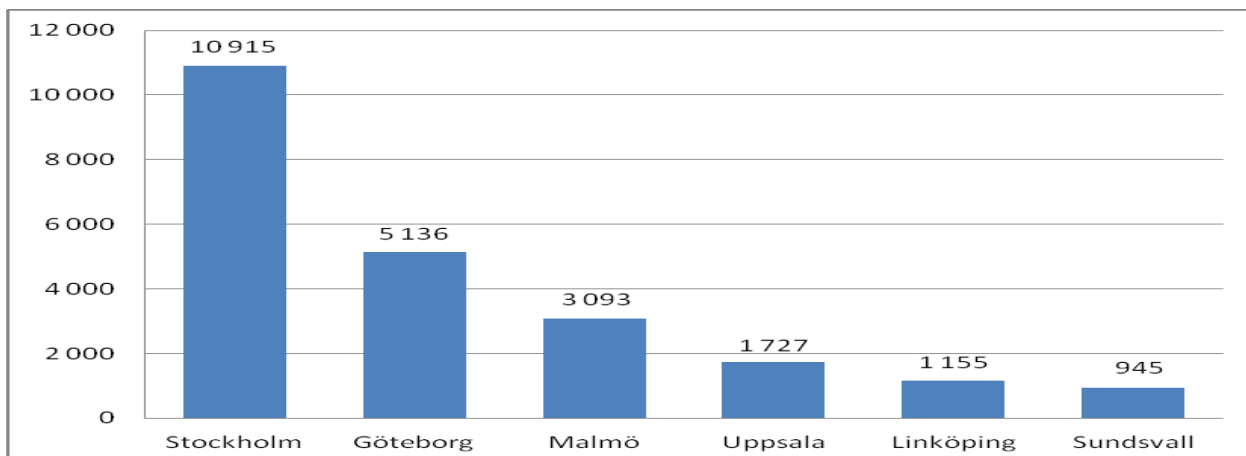

Källa: SCB Företagsregister

Antal anställda inom fastighet

Figur 5 visar att 945 personer är anställda i fastighetsbranschen i Sundsvall. Antalet anställda räcker inte för att placera Sundsvall bland de tio mest framträdande städerna inom fastighetsbranschen (se vidare jämförelser i bilaga 3). Stockholm toppar listan med nära 11 000 anställda, vilket utgör ungefär 15 % av den totala arbetsstyrkan i denna bransch. I Sundsvall jobbar knappt en och en halv procent av riktes samtliga ”fastighetsanställda”.

Figur 5: Antal anställda inom fastighet 2010

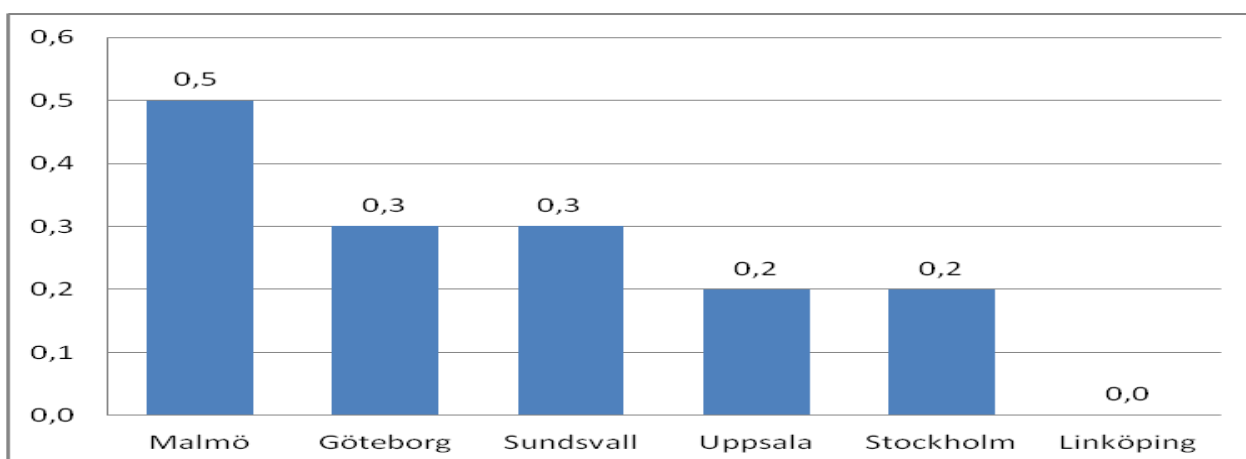

Källa: SCB Företagsregister.

Sysselsättningskvot för fastighet

Som framgår av figur 6 har fastighetsbranschen i Sundsvall en sysselsättningskvot på 0,3, vilket är lika med Göteborg och överstigande sysselsättningskvoten för Stockholm (som är 0,2). Malmö sticker ut med en kvot på 0,5. För vidare jämförelser mellan olika städer se bilaga 4.

Figur 6: Sysselsättningskvot för fastighet 2010

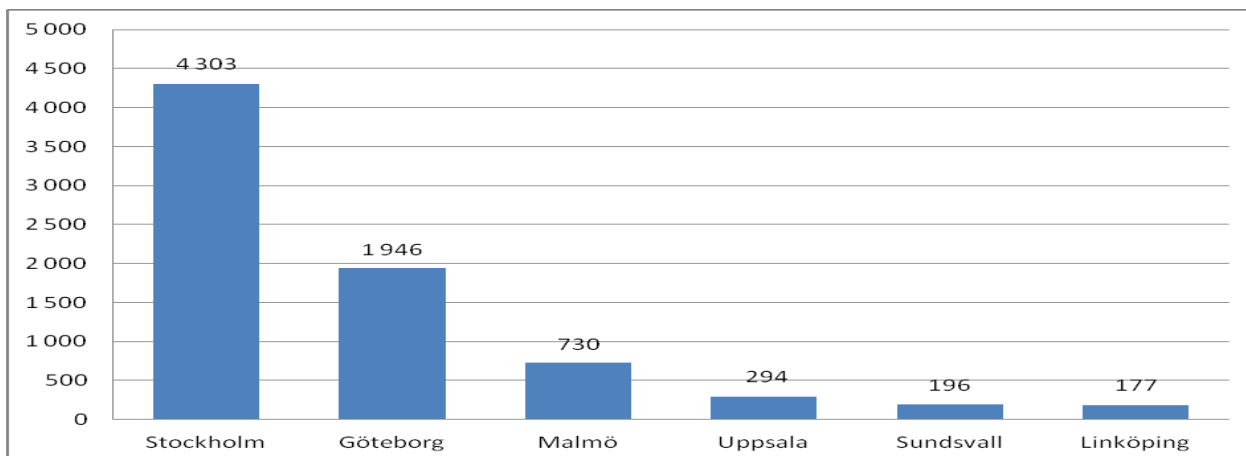

Källa: SCB Företagsregister.

Antal anställda inom revision

Som framgår av figur 7 har revisionsbranschen 196 anställda i Sundsvall, vilket är något fler än Linköping. I Sundsvall arbetar knappt en och en halv procent av alla anställda inom revisionsbranschen, vilket inte är tillräckligt många för en riktig topplacering (för vidare jämförelser med ett urval av svenska städer se bilaga 5). Föga överraskande är Stockholm i topp med över 4 300 anställda, vilket utgör drygt 30 % av den totala arbetsstyrkan i branschen.

Figur 7: Antal anställda inom revision 2010

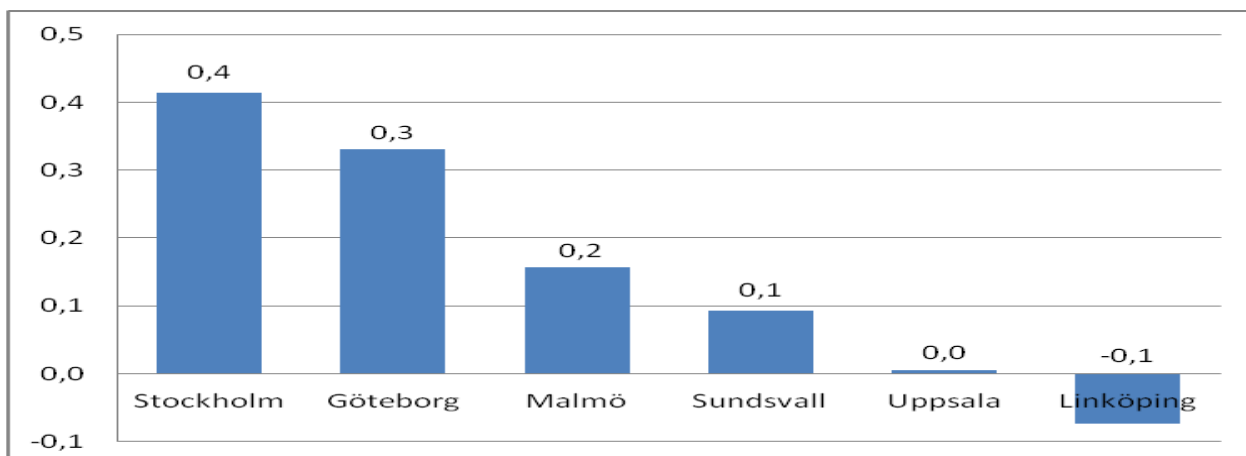

Källa: SCB Företagsregister.

Sysselsättningskvot för revision

För Sundsvall är förhållandet mellan stadens och rikets sysselsättningsandel svagt positivt (0,1) i revisionsbranschen. Sysselsättningskvoten är något lägre än för de tre storstäderna Stockholm, Göteborg och Malmö, vilket framgår av figur 8. För vidare jämförelser mellan olika städer se bilaga 6.

Figur 8: Sysselsättningskvot för revision 2010

Källa: SCB Företagsregister

Sammanfattande uppställning över antal anställda och sysselsättningskvot

I figur 9 finns en sammanfattande uppställning över antal anställda och sysselsättningskvot inom de fem branscherna. Totalt har Sundsvall 3118 anställda inom branscherna bank, försäkring, pension, fastighet och revision. Det framgår även att samtliga branscher har en positiv sysselsättningskvot och att Sundsvall därigenom är bättre rustad vad gäller kompetens inom dessa branscher än en svensk genomsnittsstad (även om kvoten bara är svagt positiv för revisionsbranschen).

Figur 9: Antal anställda och sysselsättningskvot för de fem branscherna i Sundsvall 2010

Bransch	Anställda i branschen i Sundsvall	Sysselsättningskvot/ förhållandet mellan områdets och rikets sysselsättningsandel i branscherna
Bank, försäkring och pension	1977	2,1
Fastighet	945	1,8
Revision	196	0,1
Totalt	3118	

Kompetens

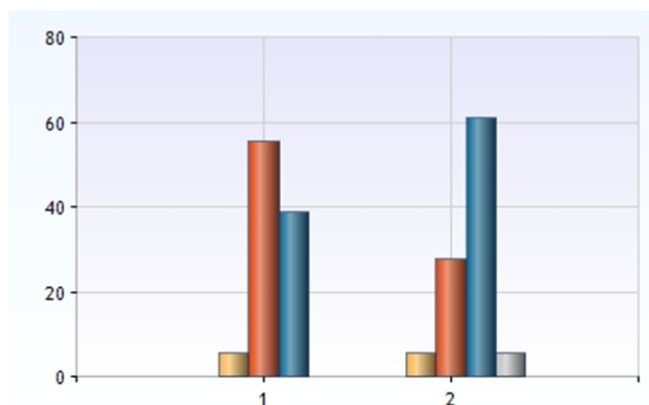
Rekryteringsbehov inom branscherna bank, försäkring, pension, revision och fastighet

Apropå kompetens så genomförde CER en undersökning under 2011, där chefer vid företag och organisationer i regionen inom de fem branscherna svarade på frågor angående deras organisationer. En av frågorna berörde rekryteringsbehovet i deras respektive verksamheter på ett respektive fem års sikt.

Figur 10: Rekryteringsbehov inom CER- nätverket

Jämfört med idag, vilken är din bedömning av rekryteringsbehovet för ert företag i regionen?:

	Minskar kraftigt	Minskar	Oförändrat	Ökar	Ökar kraftigt	Medel	σ	Svar
1 om ett år	0 (0%)	1 (6%)	10 (56%)	7 (39%)	0 (0%)	3,33	0,58	18/25 (72%)
2 om fem år	0 (0%)	1 (6%)	5 (28%)	11 (61%)	1 (6%)	3,67	0,67	18/25 (72%)
						3,5		

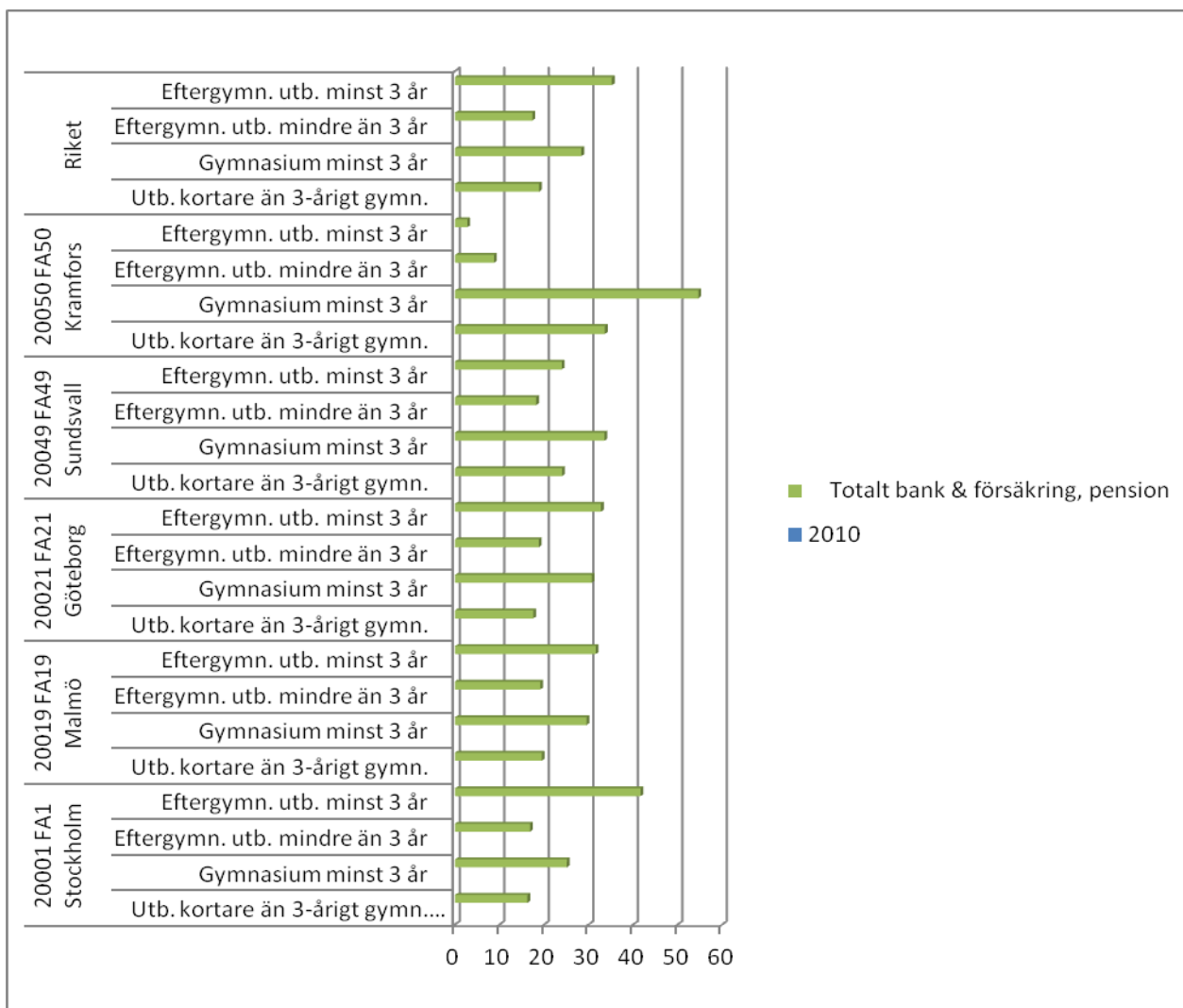
Enligt dem som svarade på enkäten (18 av 25) ser det bedömda rekryteringsbehovet på ett års sikt ut enligt följande: 56 procent bedömde att rekryteringsbehovet i deras företag och organisationer skulle vara oförändrat, 39 procent bedömde att det skulle öka och sex procent att det skulle minska.

När det gäller rekryteringsbehovet på fem års sikt var bilden mer positiv (se figur 10). Två tredjedelar (67 procent) av dem som svarade gjorde bedömningen att rekryteringsbehovet skulle öka, varav sex procent flaggade för en kraftig ökning. Bara sex procent förutspådde ett minskat rekryteringsbehov.

Utbildningsnivå inom bank och försäkring

Utbildningsnivån bland bank- och försäkringsanställda i Sundsvall är i stort sett i nivå med hur det totalt ser ut i riket. När det gäller eftergymnasial utbildning (minst 3 år) är det dock en skillnad mellan Sundsvall och övriga städer som finns upptagna i figur 11. För Sundsvalls del är andelen anställda med eftergymnasial utbildning 24 procent, vilket är lägre än motsvarande siffror för de tre storstäderna och då framför allt för Stockholm. Jämfört med hur det ser ut i Kramfors framstår 24 procent som en hög siffra.

Figur 11: Utbildningsnivå inom bank, försäkring och pension 2010 (i procent)

Källa: SCB Företagsregister

Utbildningsmöjligheter

Inom Mittuniversitetet finns eftergymnasiala utbildningar för dem som vill arbeta inom branscherna bank, försäkring, pension, fastighet och revision. Framför allt är Ekonomiprogrammet eller fristående kurser i företagsekonomi relevanta i detta sammanhang. Ekonomiprogrammet är tre- eller fyraårigt och har tre olika inriktningar.

Inriktningen mot *Redovisning och revision* ger kunskaper inom det rubricerade området och vänder sig främst till dem som planerar att arbeta med kvalificerade redovisnings- och revisionstjänster. Under utbildningen erbjuds anpassad praktik på företag eller organisationer i regionen. Inriktningen ger en god grund för blivande revisorer och ekonomiadministratörer i högre befattningar.

Inriktningen mot *Marknadsföring och ledarskap* ger kunskaper om marknadsföring, organisation och ledarskap, samt god förståelse för globaliseringens betydelse för företag och andra organisationer. Utbildningen har ett skandinaviskt perspektiv på organisations- och ledarskapsfrågor. Vidare uppmärksammas betydelsen av tvärkulturell kompetens och personliga relationer vid internationell marknadsföring och utländska affärsförhandlingar.

Inom inriktningen mot *Finansmarknader och finansiell ekonomi* studeras uppbyggnaden av finansiella institutioner och marknader samt monetär teori. Dessutom studeras relevanta och aktuella teorier inom finansiell ekonomi och portföljmanagement, liksom företags möjligheter att anskaffa riskkapital och investerares behov av att minimera sitt risktagande.

Det finns även två eftergymnasiala yrkeshögskoleutbildningar i regionen. Under utbildningen till *Rådgivare/handläggare inom bank, försäkring och pension* studeras bankkunskap, kommunikation och service, företagsekonomi, CRM, värdepapper, juridik, liv/pension, omvärldsbevakning och projektledning samt skadeförsäkring. Efter avslutad utbildning finns möjlighet att arbeta inom olika områden i bank- försäkrings och pensionsvärlden, bland annat vid kundcenter eller med skadereglering eller pensionsrådgivning. Under utbildningen till *Kvalificerad redovisningsekonom* studeras redovisning, beskattning, ekonomistyrning, Excel och IT-kunskap, handelsrätt och löneadministration. Efter avslutad utbildning finns möjlighet att söka anställning som redovisningsekonom, redovisningskonsult, revisionsmedarbetare, ekonomiassistent, controller.

Bilagor

Bilaga 1: Antal anställda inom bank, försäkring och pension i olika städer

Kommun	2007	2008	2009	2010
Stockholm	39 152	40 340	39 505	41038
Göteborg	6 200	6 165	5 931	5 884
Malmö	3 300	3 315	3 251	3 286
Sundsvall	1 907	1 887	1 962	1 977
Linköping	1 258	1 392	1 394	1 476
Uppsala	1338	1220	1 163	1 182
Umeå	1 029	1 052	1 010	1 028
Örebro	810	810	796	809
Västerås	703	746	730	706
Jönköping	689	704	663	639
Luleå	530	563	636	636
Halmstad	600	619	605	597
Östersund	585	593	545	577
Norrköping	622	569	572	555
Gävle	555	571	523	500
Kramfors	294	343	340	353
Skellefteå	300	276	270	251
Örnsköldsvik	191	182	175	182
Härnösand	138	124	125	140
Hudiksvall	138	124	125	140
Sollefteå	48	48	51	57
Timrå	35	34	35	34
Ånge	26	25	24	27
Nordanstig	15	15	14	13
Riket	90 083	91 135	88 887	89 789

Bilaga 2: Sysselsättningskvoter för bank, försäkring och pension i olika städer

Kommun	2007	2008	2009	2010
Stockholm	4,9	5,0	4,8	5,0
Kramfors	1,5	2,1	2,2	2,5
Sundsvall	1,8	1,7	2,0	2,1
Malmö	0,1	0,1	0,1	0,1
Linköping	-0,3	-0,2	-0,1	0,0
Göteborg	0,0	-0,1	-0,1	0,0
Östersund	-0,3	-0,3	-0,4	-0,2
Umeå	-0,3	-0,3	-0,3	-0,2
Luleå	-0,8	-0,7	-0,5	-0,4
Halmstad	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7
Härnösand	-0,8	-1,0	-0,9	-0,7
Uppsala	-0,6	-0,7	-0,8	-0,7
Örebro	-0,9	-0,9	-0,9	-0,8
Gävle	-0,9	-0,8	-0,9	-0,9
Västerås	-1,0	-1,0	-1,0	-0,9
Jönköping	-1,0	-1,0	-1,1	-1,0
Norrköping	-1,0	-1,1	-1,1	-1,1
Hudiksvall	-1,1	-1,1	-1,2	-1,1
Skellefteå	-1,2	-1,3	-1,3	-1,2
Örnsköldsvik	-1,4	-1,4	-1,4	-1,3
Sollefteå	-1,6	-1,6	-1,5	-1,3
Timrå	-1,5	-1,5	-1,4	-1,4
Ånge	-1,5	-1,5	-1,5	-1,4
Nordanstig	-1,6	-1,6	-1,7	-1,6

Bilaga 3: Antal anställda inom fastighet i olika städer

Kommun	2 007	2 008	2 009	2010
Stockholm	10 028	10 865	10 753	10 915
Göteborg	5 544	5 243	5 095	5 136
Malmö	2 877	3 133	3 078	3 093
Uppsala	1 442	1 515	1 672	1 727
Linköping	1 164	1 178	1 155	1 155
Örebro	1 274	1 273	1 242	1 094
Västerås	1 028	1 040	1 029	1 060
Norrköping	911	994	990	1 039
Gävle	1 067	1 070	1 223	993
Jönköping	819	857	927	963
Sundsvall	729	738	826	945
Umeå	661	658	622	633
Halmstad	615	611	601	632
Luleå	543	585	583	566
Östersund	476	509	605	564
Skellefteå	508	490	507	418
Örnsköldsvik	286	282	294	338
Hudiksvall	368	363	383	256
Sollefteå	138	140	146	146
Härnösand	153	163	142	138
Kramfors	130	133	131	116
Timrå	57	47	44	50
Nordanstig	30	36	40	41
Ånge	37	35	33	39
Riket	67 483	69 975	70 340	71 156

Bilaga 4: Sysselsättningskvoter för fastighet i olika städer

Kommun	2 007	2 008	2 009	2010
Malmö	0,5	0,4	0,5	0,5
Göteborg	0,3	0,3	0,4	0,3
Örebro	0,4	0,2	0,3	0,3
Norrköping	0,3	0,3	0,4	0,3
Sundsvall	0,0	0,0	0,2	0,3
Kramfors	0,3	0,3	0,4	0,3
Stockholm	0,3	0,3	0,3	0,2
Uppsala	0,1	0,1	0,2	0,2
Gävle	0,2	0,1	0,2	0,2
Östersund	0,0	-0,1	0,3	0,2
Umeå	0,1	0,1	0,2	0,1
Halmstad	0,0	0,0	0,1	0,1
Linköping	0,0	-0,1	0,0	0,0
Västerås	0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Jönköping	-0,1	0,3	0,0	-0,1
Sollefteå	0,2	0,1	0,1	-0,1
Nordanstig	-0,4	-0,2	0,0	-0,1
Skellefteå	-0,6	-0,2	-0,2	-0,2
Hudiksvall	-0,2	-0,2	-0,1	-0,2
Luleå	-0,2	-0,2	-0,2	-0,3
Härnösand	-0,1	-0,2	-0,2	-0,3
Örnsköldsvik	-0,3	-0,4	-0,3	-0,4
Ånge	-0,4	-0,6	-0,5	-0,5
Timrå	-0,5	-0,6	-0,7	-0,7

Bilaga 5: Antal anställda inom revision i olika städer

Kommun	2 007	2 008	2 009	2010
Stockholm	3 926	4 280	4 228	4 303
Göteborg	1236	1286	1254	1 946
Malmö	685	710	740	730
Uppsala	221	233	253	294
Jönköping	234	227	228	287
Örebro	197	206	211	238
Sundsvall	169	166	150	196
Linköping	173	190	173	177
Umeå	152	164	164	175
Västerås	157	159	170	162
Skellefteå	211	223	206	154
Norrköping	124	124	122	127
Gävle	119	113	129	127
Luleå	105	115	120	114
Halmstad	86	86	80	79
Härnösand	52	54	57	58
Hudiksvall	121	127	132	47
Sollefteå	20	20	19	27
Timrå	21	18	18	20
Östersund	0	0	0	2
Örnsköldsvik	5	5	0	2
Kramfors	0	0	0	2
Nordanstig	0	0	0	1
Ånge	0	0	0	1
Riket	11 758	12 451	12 487	13 845

Bilaga 6: Sysselsättningskvoter för revision i olika städer

Kommun	2 007	2 008	2 009	2010
Stockholm	0,4	0,5	0,4	0,4
Göteborg	0,1	0,1	0,1	0,3
Härnösand	-0,1	-0,1	-0,1	0,2
Malmö	0,2	0,2	0,2	0,2
Skellefteå	0,4	0,4	0,4	0,2
Jönköping	0,1	0,0	0,1	0,1
Sundsvall	0,0	0,0	0,0	0,1
Timrå	-0,1	-0,1	-0,1	0,0
Örebro	0,0	0,0	0,0	0,0
Sollefteå	-0,1	-0,1	-0,1	0,0
Uppsala	-0,1	0,0	0,0	0,0
Umeå	0,0	0,0	0,0	0,0
Luleå	0,0	0,0	0,0	0,0
Gävle	0,0	0,0	0,0	0,0
Hudiksvall	0,1	0,1	0,1	0,0
Västerås	-0,1	-0,1	0,0	-0,1
Linköping	-0,1	0,0	-0,1	-0,1
Norrköping	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Halmstad	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Kramfors	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Ånge	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Örnsköldsvik	-0,2	-0,2	-0,3	-0,3
Östersund	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Nordanstig	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3